

Teeme Ära on UNESCO-Jaapani kestlikku arengut toetava auhinna laureaat

SA Teeme Ära on sel aastal üks kolmest UNESCO-Jaapani kestlikku arengut toetava hariduse auhinna laureaadist. Teeme Ära pälvis auhinna maailmakoristuspäeva ja projekti „Keep It Clean“ eest. Auhinna üleandmise tseremonia toimub Pariisis UNESCO peakontoris 9. oktoobril.

UNESCO-Jaapani auhinna laureaadid selgitas rahvusvaheline ekspertžürii välja 87 nominatsiooni seast. Nominatsioone said esitada UNESCO liikmesriigid ning UNESCO ametlikud partnerorganisatsioonid. Teeme Ära nominatsiooni esitasid UNESCO Eesti rahvuslik komisjon ja Eesti alaline esindus UNESCO juures. Auhinna laureaadid saavad 50 000 dollari suuruse autasu.

Teeme Ära kõrval on UNESCO-Jaapani auhinna 2018. a võitjad Namib Desert Environmental Education Trust (NaDEET) Namiibiast ja Kalabia Foundation (YaKIn) Indoneesiast. NaDEET tegeleb Namibi kõrbes kestlikku arengut toetava hariduse ja kestlikku eluviisi edendavate programmidega. YaKIn sai auhinna uuenduslike interaktiivsete merekaitse õppeprogrammide eest, mis on kasutusel Lääne-Paapua rannikukülades.

UNESCO-Jaapani kestlikku arengut toetava hariduse auhinnaga tõstetakse esile silmapaistvaid ja üleilmseid muutusi loovaid hariduslikke projekte ja programme, mis ühendavad uuenduslikul moel kestliku arengu majanduslikud, ühiskondlikud ja keskkondlikud dimensioonid. Auhinda antakse välja 2015. aastast ning seda rahastab Jaapani valitsus.

Eesti uus alaline esindaja UNESCO juures on Alar Streimann

Foto: UNESCO/Christelle Alix

4. oktoobril andis Eesti suursaadik Alar Streimann UNESCO peadirektorile Audrey Azoulayle üle oma volikirja. Volikirja üleandmisele järgnenud vestluses tõi suursaadik Streimann esile UNESCO tähtsust mitmetel Eesti jaoks olulistel teemadel. „Eesti tunnustab UNESCO rolli sõnavabaduse, info vaba liikumise ning ajakirjanike turvalisuse ja kaitse tagamisel. Tegemist on ka Eesti demokraatia alustaladega,“ ütles suursaadik. Peadirektor Azoulay kiitis Eestit pressivabaduse hääleka kaitsmise eest rahvusvahelisel arenil.

Vesteldi ka UNESCO tööst inimõiguste ja põlisrahvaste kaitse vallas. Suursaadik tõi esile Eesti osaluse 2019. aastal toimuva rahvusvahelise põlisrahvaste keelte aasta juhtkomitees.

Positiivsena märkis suursaadik Streimann ära UNESCO juhtrolli kestva arengu eesmärkide hariduse osa vedamisel ning avaldas heameelt, et SA-le Teeme Ära omistati UNESCO-Jaapani kestlikku arengut toetava hariduse auhind maailmakoristuspäeva ja projekti „Keep It Clean“ eest. Peadirektor Azoulay tõi välja UNESCO töö okeanograafia alal, avaldades lootust sügavamaks koostööks Eestiga sel teemal.

Programmi „Inimene ja biosfäär“ rahvusvahelise koordinatsiooninõukogu (MAB ICC) 30. istung

23.–28. juulil toimus Indoneesias Palembangis MAB ICC 30. istung. Eesti esindaja Toomas Kokovkin valiti büroo liikmeks koos Indoneesia, Rootsi, Hondurase, Nigeeria ja Sudaaniga. Büroo volitused kestavad kaks aastat.

ÜRO allorganisatsiooni programmina on MABi tegevus vahetult seotud 17 ülemaailmse kestliku arengu eesmärgiga. Biosfäärialasid kui programmi tegevuspaiku nähakse kestliku arengu mudelpiirkondadena. Aastaks 2020 on plaanis lõpetada biosfäärialade nimistu korrastamine. Käib jõuline protsess, mille tulemusel Sevilla strateegia raamistikule mittevastavad alad arvatakse nimistust välja. Paljud liikmesriigid taandavad ise näiteks sellised biosfäärialad, kus puudub piisav seos kohaliku kogukonna kestliku arenguga. Praegu on veel 64 biosfäärialad 31 riigis, mille kohta oodatakse vastavusse viimist või täiendavate andmete esitamist. Valminud on MABi brändingu ja kommunikatsiooni “tööriista-komplekt”, kus sõnumit jagatakse lugude rääkimise kaudu. Biosfäärialade edulugusid levitatakse sotsiaalmeedias teemaviitega #ProudToShare. On loodud ligi poolsada biosfäärialade edulugusid tutvustavat videoklippi. MABi kommunikatsioonistrateegia kiideti istungil heaks. Sõna said ka mitme suurfirma esindajad (metsandus, lennundus), kes jagasid positiivseid näiteid koostööst biosfäärialadega ja häid ideid kestliku arengu teemal.

Istungil vaadati üle liikmesriikide, temaatiliste ja piirkondlike võrgustike aruanded. Kinnitati 80 perioodilist aruannet 31 riigist. Samuti oli arutlusel Lima tegevuskava (LAP) elluviimine. Kinnitati 24 uut biosfäärialad, tagasi kutsuti 7. Kokku on tänase seisuga maailmas 686 biosfäärialad. 2017. a septembris toimus Itaalias esimene MABi noortefoorum, kus osales 282 noort inimest kokku 142 biosfäärialalt. Liikmesriikides soovitatakse luua koostööks noortega kontaktpunktid. Kuulutati välja noore teadlase auhind - seitse noort teadlast eri

piirkondadest, preemiafond kokku 30 000 USD. Otsustati alustada juhtnööride väljatöötamist uute biosfäärialade loomiseks, millega seoses toimus põhjalik arutelu eesmärgipüstitusest, meeskonna koosseisust ja ajakavast. Täpsemad suunised töötab sekretariaat koos bürooga välja järgmiseks MAB ICC istungiks, mis toimub 2019.a juunis Pariisis.

Foto: Indoneesia Palembangi biosfäärialad

UNESCO rahvuslike komisjonide kohtumine Keenias

19.–21. juunil toimus Keenias Dianis UNESCO rahvuslike komisjonide interregionaalne kohtumine. Eestist osalesid kohtumisel haridusprogrammide koordinaator Madli Kumpas ja noortevaldkonna esindaja Sigrid Ojavee.

Kohtumisel olid arutelu all mitmed teemad: UNESCO strateegiline transformatsioon ja UNESCO rahvuslike komisjonide roll muutustes, noored ja nende kaasamine, UNESCO võrgustikud, ÜRO tegevuskava 2030 ja UNESCO roll selle elluviimisel, regionaalne ja interregionaalne koostöö. Kohtumisel osales üle 120 delegaadi kokku 95 liikmesriigist. Positiivset vastukaja sai Eesti ÜRO matke korraldusmeeskonna ja noortevaldkonna esindaja osalemine kohtumisel. Noore delegaadi osalemise peamised eesmärgid olid panustada kohtumise noorteteemalise arutellu ning osaleda vastavas töötoas, samuti saada kogemusi ja tutvuda lähemalt UNESCO töökorra, rahvuslike komisjonide kohtumiste formaadi ning valitud sisuteemadega.

UNESCO ühendkoolide riiklike koordinaatorite kohtumine Namiibias

26.–28. juunil toimus Namiibias Windhoekis UNESCO ühendkoolide koordinaatorite kohtumine, kus tutvustati äsja ametisse asunud riiklikele koordinaatoritele UNESCO ja UNESCO ühendkoolide rahvusvahelise võrgustiku tööd. Paralleelselt toimus Windhoekis Sahara-taguse Aafrika riikide ühendkoolide koordinaatorite kohtumine. Mõlema kohtumise raames korraldati paneeldiskussioone ja töötube ning arutati UNESCO ühendkoolide võrgustiku sarnasuste ja erisuste üle eri riikides, tutvustati rahvusvahelise võrgustiku uut veebiplatvormi OTA ning jagati parimaid praktikaid. Eestist osales kohtumisel UNESCO ühendkoolide koordinaator MTÜst Mondo Viktoria Rudenko.

Foto: UNESCO

Maailmapärandi komitee istung Bahreinis

24.06–04.07 Bahreinis peetud maailmapärandi komitee istungil lisati nimekirja 19 uut maailmapärandi paika. Kokku on nimekirjas nüüd 1092 paika 167 riigist, millest 845 kuuluvad kultuuripärandisse, 209 looduspärandisse ja 38 paika on kantud nimekirja nii kultuuri- kui loodusväärtuste alusel. Taas kord erinesid komitee otsused olulisel määral ekspertide soovitudest. Esimest korda ajaloos kanti nimekirja kaks paika, mille osas taotlusi eelhinnanud ekspertorganisatsioonid olid täiesti eitaval seisukohal, kuna ei näinud potentsiaali paikade erakordse ülemaailmse väärtuse tõestamiseks ka taotluse edasise täiendamise korral. Komitee järgmine istung toimub 30.06–10.07.2019 Bakuus. Eestist osales istungil suursaadik Ingrid Amer.

Setode esinemine UNESCO peakorteris

29.–30. juunil toimus Pariisis UNESCO peahoones rahvusvaheline folkloorifestival "Festival Cultures Croisees". UNESCO vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja kantud traditsioonidest sai näha ja kuulda Argentiina tangot ning seto leelot.

Eesti Folkloorinõukogu välja kuulutatud konkursi tulemusel otsustasid kontserdi andmiseks ühendada jõud neli seto leelokoori: Sõsarõ, Siidisõsarõ ja Sorrõseto Tallinnast ning Helmekaala Võrust. Ühendkooslust Setoleelo koordineeris seto kultuuri asjatundja Elvi Nassar.

UNESCO peahoones esinesid Eesti ja Argentiina kõrval veel Tšiili, Indoneesia, Nicaragua, Baškiiria, Nigeri ja Prantsusmaa rühmad. Pealtvaatajaid kogunes ligikaudu 1200 ning UNESCO esindajad tõid setosid eeskujuks oma keele ja kultuuriruumi hoidmisel.

Kontserdile eelnes setode tunniajane esinemine kohalikus algkoolis, kus lapsed küsisid palju küsimusi nii eesti kui ka seto kultuuri kohta ning löid innuga kaasa ühistantsus ja -mängudes. 30. juunil toimus piknik-musitseerimine ka Pariisi kesklinnas asuvas pargis, kus rühmadel ja pealtvaatajatel oli võimalus õppida üksteise laule ning tantse. See oli ka hea võimalus sõlmida kontakte osalenud rühmade kutsumiseks Eestis peetavatele folkloorifestivalidele.

Foto: Eesti Folkloorinõukogu

Eesti esitas aruanded UNESCO kultuurisoovituste rakendamise kohta

Augusti lõpus esitas kultuuriministeerium korralised aruanded kahe UNESCO kultuurisoovituse rakendamise kohta Eestis. Neist esimene puudutas muuseume ja kogusid, nende mitmekesisuse ja ühiskondliku ülesande kaitsmist ja edendamist ning teine käsitles ajalooliste linnamaastike kaitset.

Eesti esitas kandidaadid UNESCO noorte professionaalide programmi

Tänavu avas UNESCO üle kolme aasta UNESCO noorte professionaalide programmi, mille raames oodatakse UNESCOsse tööle kandideerima kuni 32-aastaseid kõrghariduse omandanud noori, kes on UNESCO sekretariaadis esindamata või alaesindatud liikmesriikide kodanikud. UNESCO ERK korraldas kevadel Eesti-sisese konkursivooru ning edastas juulis UNESCOle Eesti vooru edukalt läbinud noorte avaldused. UNESCO noorte professionaalide programmi lõplikud tulemused selguvad detsembris. Soovime Eesti kandidaatidele edu järgmistes voorudes.

The Young Professionals Programme (YPP) 2018

Eesti noor osales rahvusvahelisel ÜRO matkel USAs

Kuuendat aastat järjest pakkus UNESCO ERK ühele Eesti ÜRO matke programmis silma paistnud õpilasele võimalust osaleda Ameerika Ühendriikides toimivas rahvusvahelises ÜRO matke noortelaagris. Rahvusvaheline matke toimus 15.–28. juulil Marylandi osariigis ning laagris osales Sillamäe Gümnaasiumi õpilane Viktoria Iškina.

UNESCO ühendkoolide ja Läänemere Projekti konverents Saksamaal

18.–21. septembril toimus Saksamaal Dampis Läänemere Projekti ja Saksamaa UNESCO ühendkoolide rahvusvaheline konverents „Maailmakodanik 2030“. Konverentsiprogramm koosnes paneelsessioonidest, töötubadest, väljasõitudest ja kultuuriõhtutest. Ürituse keskmes olid UNESCO haridussektori olulised teemad, nagu kestliku arengu eesmärgid, kvaliteetne haridus, kestlikku arengut toetav haridus, maailmakodanikuharidus, vägivaldse ekstremismi ennetamine. Eestist osalesid konverentsil Läänemere Projekti ja UNESCO ühendkoolide võrgustiku neli õpetajat ja üheksa õpilast koos Läänemere Projekti koordinaatori Gedy Siimensoni ja UNESCO ühendkoolide koordinaatori Viktoria Rudenkoga.

Eesti UNESCO ühendkoolide ja Läänemere Projekti õpilaskonverents Ülenurmel

Foto: Katrin Kello

29. septembril toimus Ülenurme Gümnaasiumis Eesti UNESCO ühendkoolide ja Läänemere Projekti õpilaskonverents „Ühinenud koolid muutavas maailmas“. Konverentsi päevakava tuumaks olid paralleelselt toimuvad töötoad, mida viisid läbi noored ise. Töötubades räägiti ÜRO tööst ja kooliõpilaste ÜRO matkeprogrammist, prügisukeldumisest ja Vikipeedia artikli kirjutamisest ning jagati kogemusi maailmapäevade korraldamisest praktilise tööna oma koolis, Saksamaal toimunud Läänemere Projekti seminarist maailmakodanikuhariduse teemal ja maailma-

hariduslike filmiklubide loomisest. UNESCO ERK, MTÜ Mondo ja Tartu Loodusmaja avaldasid üritusel tänu kestlikku arengut toetava hariduse ja maailmakodanikuhariduse vallas silmapaistvatele koolidele.

Konverentsi korraldasid Eesti UNESCO ühendkoolide koordinaator Viktoria Rudenko MTÜst Mondo ja Läänemere Projekti koordinaator Gedy Siimenson Tartu Loodusmajast. Ürituse toimumist toetas Haridus- ja Teadusministeerium.

KALENDER

03.–17.10

UNESCO täitevkoogu 205. istung Pariisis

09.10

UNESCO-Jaapani kestlikku arengut toetava auhinna üleandmine Pariisis

17.–18.10

Global Alliance to Monitor Learning (GAML) töögrupi 5.kohtumine Hamburgis

24.10

Euroopa ja Põhja-Ameerika regiooni konsultatsioonikohtumine „Haridus 2030“ Strasbourgis

05.11

Dokumendipärandi säilitamise foorum Pariisis

05.–9.11

Konverents “Strengthening Teacher Education: a prerequisite for quality teaching and learning” Jamaikal

16.11

Filosoofiapäeva tähistamine Tartus

18.11

SDG4 - Haridus 2030 indikaatorite tehnilise töörühma kohtumine Mexico Citys

26.–28.11

Eesti UNESCO ühendkoolide õppereis Oulusse

26.–28.11

Koolitus UNESCO peakorteris, mille teema on võitlus kultuuriväärtuste salakaubanduse vastu

26.11.–01.12

Vaimse pärandi komitee 13. istung Port Louisis